डॉ. ए. पी. जे. अब्दुल कलाम यांचा दिनांक १५ ऑक्टोबर हा जन्मदिन "वाचन प्रेरणा दिवस" म्हणून साजरा करण्याबाबत.

महाराष्ट्र शासन उच्च व तंत्र शिक्षण विभाग शासन परिपत्रक क्रमांक: संकीर्ण-२०२२/प्र.क्र.१२१/आस्था-२

मादाम कामा मार्ग, हुतात्मा राजगुरु चौक, मंत्रालय, मुंबई - ४०० ०३२.

दिनांक: १२ ऑक्टोबर, २०२२

वाचा: १) उच्च व तंत्र शिक्षण विभाग, शासन परिपत्रक क्रमांक: संकीर्ण-२०१८/(प्र.क्र.५९/१८)/समन्वय, दि. ५ ऑक्टोबर, २०१८

- २) मराठी भाषा विभाग, शासन परिपत्रक क्रमांक: मभावा-२०२०/प्र.क्र.९८/भाषा-२, दि. २४ जून, २०२२
- ३) मराठी भाषा शासन परिपत्रक क्रमांक: वाप्रेदि-२०२२/प्र.क्र.७५/भाषा-३, दि. २६ सप्टेंबर, २०२२

शासन परिपत्रक:

डॉ. ए.पी.जे. अब्दुल कलाम यांच्या स्मृती जतन करण्याच्या अनुषंगाने त्यांचा दि. १५ ऑक्टोबर हा जन्मदिन, "वाचन प्रेरणा दिवस" म्हणून साजरा करण्यात येतो. विद्यार्थ्यांमध्ये व समाजाच्या इतर घटकांना वाचनाची आवड व प्रेरणा निर्माण होणे व वाचनाचे महत्त्व जाणून घेण्यासाठी दि. १५ ऑक्टोबर, हा "वाचन प्रेरणा दिवस" म्हणून साजरा करण्याबाबत संदर्भाधीन परिपत्रकानुसार कळविण्यात आले आहे. उच्च व तंत्र शिक्षण विभाग, शासन परिपत्रक क्रमांक: बैठक-२४१३/(प्र.क्र.१४०/१५)/समन्वय, दि.९ ऑक्टोबर, २०१५ मधील सूचनांचे अनुपालन करण्याबरोबरच हा उपक्रम राबविण्यासाठी खालील उपक्रमांचे देखील आयोजन करण्यात यावे:

- 9) पुष्पगुच्छ नाही पुस्तक (बुके नाही बुक)- सार्वजनिक कार्यक्रमात पाहुण्यांना पुष्पगुच्छाऐवजी पुस्तक भेट देण्याच्या शासन निर्णयाची अंमलबजावणी व प्रसार.
- २) प्रयोग.
- 3) वाचन प्रेरणा किंवा वाचन संस्कृतीशी संबंधित विषयावर व्याख्यान/चर्चासत्र/परिसंवाद/ कार्यशाळा घ्याव्यात.
- ४) महान व्यक्तींच्या मौलीक विचारांचे सामूहिक वाचन करण्यात यावे.
- ५) गरजू व वाचनाची आवड असलेल्या विद्यार्थ्यांना पूर्वमागणीनुसार मोफत पुस्तक वाटप करण्यात यावे.
- ६) प्रशासनामध्ये उपयुक्त पुस्तकांचे कर्मचारी व अधिकाऱ्यांना पुस्तक भेट देण्यात यावे.
- ७) लेखक आपल्या भेटीला-लेखकांशी संवाद या अंतर्गत लेखकांशी त्यांच्या लेखनाविषयी, त्यांच्या कलाकृतीविषयी चर्चा किंवा त्यांची प्रकट मुलाखत घेण्यात यावी.
- ८) वृत्तपत्र वाचन-अग्रलेख व प्रमुख लेखांचे वाचन करण्यात यावे.
- ९) ई-बुक चे सामूहिक वाचन करण्यात यावे.
- (१०) एखाद्या सुप्रसिध्द पुस्तकातील महत्वाच्या/निवडक पानांचे सामूहिक वाचन (पारायण) करण्यात यावे.
- (११) वाढिदवशी एकमेकांना पुस्तक भेट देण्याचे आवाहन करण्यात यावे.
- १२) शाळा, महाविद्यालय, ग्रंथालय व इतर संस्थांनी आपल्या परिसरात "डाॅ. ए. पी. जे. अब्दुल कलाम वाचनकट्टा" निर्माण करावा.

- 9३) स्व. गदिमा, पु. ल. देशपांडे व राम गणेश गडकरी यांनी लिहिलेले व त्यांच्यावर अन्य लिहिलेल्या ग्रंथांचे प्रदर्शन ग्रंथालय संचालनालयांतर्गत ४३ शासकीय ग्रंथालये आणि राज्यातील १२१४८ शासनमान्य सार्वजनिक ग्रंथालयात आयोजित करण्याबाबत सूचित करण्यात यावे. ('अ' वर्ग- ३३४, 'ब' वर्ग २१२० क' वर्ग- ४१५३ व 'ड' वर्ग ५५४१)
- (१४) प्रत्येक ग्रंथालयातून एक महिला, एक पुरुष व एक ज्येष्ठ नागरिक यांना ग्रंथभेट देऊन सत्कार करण्यात यावा.
- १५) वाचनध्यास या उपक्रमांतर्गत सलग पाच तास, सहा तास, आठ तास, दहा तास वाचन करणाऱ्यास ग्रंथभेट देऊन सत्कार करण्यात यावा. कार्यालयातील अधिकारी व कर्मचारी यांनी एकत्रितपणे बसून आपला दुपारी १२.०० ते १.०० हा एक तास वेळ वाचनासाठी "वाचनध्यास" म्हणून व्यतित करण्याबाबत सूचित करण्यात यावे.
- १६) सलग काही वेळ (शांतपणे, एकट्याने) वाचनाचा उपक्रम (विद्यार्थी/वाचक) (एखाद्या वर्गात/ सभागृहात बसून एकट्याने पुस्तक वाचतील)
- १७) डॉ. ए.पी.जे. अब्दुल कलाम यांचा जीवनपट प्रदर्शित करणे (Biography)
- १८) डॉ. ए.पी.जे. अब्दुल कलाम यांच्या छायाचित्रांचे प्रदर्शन भरविणे (Photo Gallery)
- १९) पुस्तकांचे गांव (भिलार, ता. महाबळेश्वर, जि. सातारा) या उपक्रमाची माहिती व्हावी, उद्देशाने या नजीकच्या काळात सर्व संचालनालये व अधिनस्त कार्यालयातील अधिकाऱ्यांसाठी "अभ्यास सहली" चे आयोजन करण्यात यावे.
- २०) संकल्प- महिन्यातील एक दिवस "नो गॅजेट डे" म्हणून कृतीत आणण्याचे आवाहन ("नो गॅजेट डे" मोबाईल, व्हॉटस्ॲप, फेसबुक, ट्विटर न वापरता तो वेळ वाचनासाठी देणे)
- २. वाचन प्रेरणा दिवसाच्या निमित्ताने डॉ. ए.पी.जे. अब्दुल कलाम यांचे लेखन व विचार महत्वाचे आहेतच त्याचबरोबर एकूण वाचन संस्कृती व वाचन प्रेरणा वाढीस लागणे याकरिता दि. १५ ऑक्टोबर हा दिवस "वाचन प्रेरणा दिवस" म्हणून नियोजनबद्धरितीने साजरा करण्यात यावा.
- ३. सदर शासन परिपत्रक महाराष्ट्र शासनाच्या <u>www.maharashtra.gov.in</u> या संकेतस्थळावर उपलब्ध करण्यात आले असून त्याचा संकेतांक २०२२१०१२१८५६११०६०८ असा आहे. हे परिपत्रक डिजीटल स्वाक्षरीने साक्षांकित करुन काढण्यात येत आहे.

महाराष्ट्राचे राज्यपाल यांच्या आदेशानुसार व नावाने.

(प्र. पां. लुबाळ) उप सचिव, महाराष्ट्र शासन

प्रति,

- १. मा. राज्यपाल यांचे प्रधान सचिव, राजभवन, मुंबई.
- २. मा. मुख्यमंत्री यांचे अपर मुख्यसचिव, मंत्रालय, मुंबई
- ३. मा. उपमुख्यमंत्री यांचे सचिव, मंत्रालय, मुंबई
- ४. मा. मंत्री (उच्च व तंत्र शिक्षण), यांचे खाजगी सचिव, मंत्रालय, मुंबई
- ५. मा. विरोधी पक्ष नेता (विधान सभा/परिषद), विधानमंडळ सचिवालय, विधानभवन, मुंबई
- ६. प्रधान सचिव, उच्च व तंत्र शिक्षण विभाग, मंत्रालय, मुंबई
- ७. सचिव, मराठी भाषा विभाग, मंत्रालय, मुंबई,
- ८. सर्व सह/उप सचिव, उच्च व तंत्र शिक्षण विभाग, मंत्रालय, मुंबई- ४०००३२

- ९. महासंचालक, माहिती व जनसंपर्क महासंचालनालय, मुंबई,
- १०.संचालक, (उच्च शिक्षण/तंत्र शिक्षण/कला/ग्रंथालय) संचालनालय, महाराष्ट्र राज्य, पुणे/मुंबई
- ११.कुलसचिव सर्व अकृषि विद्यापीठे,
- १२.सर्व कार्यासने, उच्च व तंत्र शिक्षण विभाग, मंत्रालय, मुंबई- ४०००३२
- १३.निवडनस्ती (आस्था-२).